

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1576/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Opava-Suché Lazce - příspěvková organizace
Sídlo	Ke Strážnici 2, 747 95 Opava-Suché Lazce
E-mail právnické osoby	zssuchelazce@seznam.cz
IČ	70 999 350
Identifikátor	600 142 663
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martina Škrobánková
Zřizovatel	Statutární město Opava
Místo inspekční činnosti	Ke Strážnici 2, 747 95 Opava-Suché Lazce
Termín inspekční činnosti	18. 10. 2016 – 20. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) základní školy a mateřské školy a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s příslušnými ustanoveními školského zákona podle § 174 odst. 2 písm. c), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Opava-Suché Lazce - příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny - výdejny. V městské části Suché Lazce jde o jedinou školu, organizovanou jako neúplná základní škola s 1. až 5. ročníkem a dvojtřídní mateřská škola. Jejím charakteristickým rysem je téměř rodinné prostředí a úzké sepětí se životem městské části.

Počet dětí a žáků školy mírně narůstá. K termínu inspekční činnosti základní školu navštěvovalo v jedné samostatné a ve dvou třídách se spojenými ročníky 49 žáků, z toho byli 2 žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 1 žák se vzdělával v zahraničí. Při celkové kapacitě 75 žáků byla naplněnost školy 65%. Mateřská škola vzdělávala 42 děti ve dvou třídách rozdělených přibližně podle věku dětí. Ve školní družině (dále „ŠD“) bylo zapsáno 25 žáků. Obě součásti školy tak využívají svou kapacitu na 100%.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola poskytuje vzdělávání na základě reálné koncepce rozvoje, jejímž hlavním cílem je především poskytovat žákům kvalitní základní vzdělání zaměřené na jejich „aktivní dovednosti“, dětem mateřské školy (dále „MŠ“) kvalitní přípravu pro vstup do 1. ročníku základní školy (dále „ZŠ“). Ředitelka ve spolupráci s ostatními pedagogy koncepci průběžně naplňuje a vyhodnocuje, na jednání školské rady projednává se zástupci zřizovatele i zákonných zástupců. Základním prostředkem k dosažení koncepčních záměrů v ZŠ je realizace ŠVP, který škola aktualizovala v souladu s úpravami Rámcového vzdělávacího programu (dále „RVP“) pro základní vzdělávání k 1. září 2016. Pro podporu všeobecného vzdělání žáků vytvořila učební plán, ve kterém využila disponibilní dotaci především pro výuku českého a anglického jazyka (vyučován od 2. ročníku), matematiky a informatiky. Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují bohaté školní a mimoškolní aktivity (mj. soutěže, exkurze, kulturní a sportovní akce pro veřejnost), realizované v úzké spolupráci s MŠ, Klubem rodičů a dalšími partnery. Systematickou prací se ředitelce ve spolupráci s ostatními zaměstnanci daří vytvořit ve škole klima podporující efektivní průběh vzdělávání.

K řízení školy přistupuje ředitelka aktivně, využívá své dlouholeté pedagogické zkušenosti. Zpracovala funkční organizační strukturu organizace, část kompetencí účelně delegovala na vedoucí učitelku MŠ. Při naplňování koncepce školy uplatňuje nastavená pedagogická a organizační pravidla. Pedagogičtí pracovníci se na jejich realizaci podílejí prostřednictvím pravidelných porad, na jednání metodických sdružení a pravidelným hodnocením činnosti školy. Příznivé personální podmínky umožňující naplňování ŠVP jsou výsledkem efektivní práce ředitelky školy. Předpoklady kvalifikace splňuje všech sedm pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ včetně ředitelky. Dvě učitelky ZŠ a jedna učitelka MŠ zajišťují na částečný úvazek provoz ŠD. Ředitelka využila možnosti zapojit se do projektu MŠMT a škola v tomto školním roce využívá jednu pracovníci jako chůvu v MŠ a školní asistentku. Věkově vyvážená struktura napomáhá vyučujícím k vzájemnému předávání zkušeností. V případě potřeby začínajícím a nově nastupujícím pedagogům poskytuje ředitelka společně s ostatními učitelkami dostatečnou metodickou podporu. Profesionálnímu růstu většiny vyučujících napomáhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Vzdělávací akce vycházejí z potřeb školy (mj. informační technologie, předmětové didaktiky a metodiky, rozvoj osobnosti dětí a žáků), podporují zvyšování odbornosti pedagogů, kteří následně získané poznatky využívají ve výuce (např. prvky Hejného metody výuky matematice). Na vlastní profesní rozvoj klade důraz i ředitelka školy a účastní se akcí

především v oblasti školské legislativy. Vedoucí učitelka MŠ se průběžně vzdělává v oblastech řízení školy i v oblastech pedagogické práce, přesto se jí některé poznatky z akreditovaných kurzů a seminářů do denní praxe nedaří aplikovat.

Materiální podmínky umožňují naplňování všech ŠVP, postupně se zlepšují. Škola průběžně obnovuje vybavení pomůckami, didaktickou technikou, hračkami i nábytkem. Vzdělávání účinně podporují datové projekory a v MŠ tematicky zaměřené herní koutky. Členitá školní zahrada je standardně vybavena herními prvky a pískovištěm. Malá školní tělocvična umožňuje realizovat pohybové aktivity s tělovýchovným náčiním. Dispoziční řešení školy při současném počtu dětí a žáků se pro zvýšení kvality průběhu vzdělávání a organizace činností jeví jako omezující. MŠ má k dispozici prostorově malé šatny, třídy, úložné prostory, sociální zařízení a výdejnu stravy. Samostatný první ročník ZŠ je umístěn v menší průchozí učebně, což omezuje uspořádání a využití školního nábytku. Druhá třída slouží částečně jako počítačová učebna a kabinet pro úschovu školních pomůcek, třetí třída je využívána i pro potřeby školní družiny, prostory školní jídelny-výdejny slouží současně i pedagogům k přípravě na výuku. Ředitelka školy problematiku nedostatečných prostorových podmínek pro vzdělávání opakovaně projednává se zřizovatelem, v termínu inspekční činnosti byl připraven projekt revitalizace školní zahrady.

Zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí a žáků se škola věnuje systematicky. Činí opatření pro předcházení vzniku úrazů, k termínu inspekční činnosti nevidovala žádný úraz. Děti MŠ a žáci ZŠ jsou seznamováni s riziky a poučováni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví přiměřeně jejich věku. V rámci vzdělávání probíhá výuka zdravotní a dopravní výchovy, žáci navštěvují dopravní hřiště. K lepší bezpečnosti dětí, žáků a zaměstnanců přispívá nový elektronický zabezpečovací systém. Škola svými aktivitami vede děti a žáky ke zdravému životnímu stylu (mj. Zdravé zuby, plavání, fotbalový a sportovní kroužek). V MŠ se jako riziko jeví nedostatečná korekce správného sezení dětí u stolů a nízká úroveň estetické úpravy stolů ke stolování. Vzhledem k nízkému počtu dětí a žáků se škole daří minimalizovat počet patologických jevů, účinně tomu napomáhá i funkční systém jejich prevence v ZŠ - působení metodika sociálně patologických jevů, realizované školní projekty, přednášky pro žáky i zákonné zástupce, pestrá nabídka kroužků a mimoškolních aktivit.

Škola v hodnoceném období roků 2015 a 2016 efektivně hospodařila s finančními prostředky získanými z různých zdrojů, zásadní objem představovala normativní dotace ze státního rozpočtu. Získanými účelovými dotacemi, věcnými dary a vlastními příjmy vytvářela vhodné podmínky vzdělávání.

Školní stravování je poskytováno ve školní jídelně-výdejně, odděleně v prostorách MŠ a ZŠ. Přípravu stravy zajišťuje Zařízení školního stravování Opava, Otická 24. Jídelničky jsou pestré. Pitný režim je dětem mateřské školy zajištěn po celou dobu provozu (větší děti si samy nalévají ze džbánek). Žákům ZŠ je pitný režim zajištěn od doby podávání oběda až do konce pobytu ve škole včetně ŠD. Pro zlepšení stravovacích návyků je jim umožněn odběr dotovaného ovoce nebo zeleniny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita sledované výuky ve sledovaných hodinách ZŠ byla vyrovnaná, měla standardní úroveň. Vyučující byli pečlivě připraveni. Volbu výukových cílů, prostředků a metod přizpůsobili individuálním schopnostem žáků. Vybrané metody a formy (frontální výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, práce s pracovními listy a sešity) většinou odpovídaly charakteru probíraného a procvičovaného učiva a byly účelně zařazeny vzhledem

k charakteru vyučovacích celků. Účinnost výuky zvyšovalo účelné využívání didaktické techniky (výukové prezentace, poslech), občas i propojování probíraného učiva s praktickými příklady a vytváření problémových úloh. Vyučující práci žáků průběžně (slovně) hodnotili. Ojedinele je zapojovali do sebehodnocení a závěrečného zhodnocení výuky, zpětná vazba jednotlivým žákům o jejich pokroku v učení ze strany učitelů tak byla pouze formální. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností, ve většině případů se aktivně zapojovali do výuky. Pozitivním znakem navštívených hodin byla příznivá atmosféra podporující učení a kázeň žáků, výuka na výborné úrovni rozvíjela vzájemnou spolupráci žáků, zejména ve třídách se spojenými ročníky.

Vzdělávání v MŠ se vyznačovalo pozitivní atmosférou s empatickým přístupem učitelů k dětem. Vhodná nabídka rozmanitých aktivit pro spontánní činnosti podporovala rozvoj kladných sociálních vztahů. Všem dětem byly vytvořeny rovné příležitosti pro zapojení do kolektivu ostatních dětí. Pedagogové MŠ promýšlejí cíle vzdělávání, ale jejich realizaci se jim do průběhu výuky nedaří cílevědomě zakomponovat, a to zejména v oblasti experimentů, situačního a prožitkového učení. Pohybové aktivity ve 2. třídě byly zařazeny jen omezeně vzhledem k malému prostoru třídy. V řízených činnostech převažovaly z organizačních forem frontální a samostatná práce dětí. Ve všech činnostech, zejména řízených, scházelo sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí. Dětem i učitelkám tak scházela zpětná vazba o získaných kompetencích, prožitku a východiscích pro další činnosti. Zájem u dětí byl podněcován vhodnou motivací. Odpolední klidové činnosti respektovaly individuální potřebu spánku a učitelky nabízely dětem náhradní klidové činnosti. MŠ efektivně a systematicky připravuje děti před nástupem do ZŠ na přechod do základního vzdělávání každodenním začleněním práce s didaktickým materiálem, grafomotorických cvičení, logopedické prevence, nácviku správného držení psacího náčiní pro prevenci grafomotorických obtíží a podporou samostatnosti.

Při sledované inspekční činnosti ve ŠD převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Zájmové vzdělávání žákům vychovatelky účelně organizovaly, střídaly se volné, odpočinkové a výtvarné činnosti. Prostřednictvím ŠVP posilují jejich sebepojetí i sebevědomí a úspěšně je motivují k zájmovému vzdělávání a vhodnému trávení volného času. ŠD svými aktivitami cíleně podporuje tvořivost a kreativitu žáků, rozvíjí jejich sociální kompetence.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Objektivní informace o kvalitě poskytovaného vzdělávání ZŠ systematicky zjišťuje prostřednictvím vlastních prověrek a testů, zapojením do externího hodnocení, pravidelným zpracováním vlastního hodnocení školy a účastí žáků v soutěžích. Učitelé optimálně využívají studijní možnosti žáků, motivují je k dosahování co nejlepších výsledků podle jejich schopností a možností. V případě potřeby jim nabízí ve spolupráci s rodiči doučování, konzultace i zpracování individuálního vzdělávacího plánu. Pedagogové mají informace o tom, jak si vedou jejich žáci na druhém stupni úplných škol, kam přecházejí.

Vzdělávací výsledky v MŠ s ohledem na věk dětí a jejich individualitu odpovídají očekávaným výstupům RVP pro předškolní vzdělávání. Učitelky vedly děti k bezproblémové komunikaci mezi sebou a zaměstnanci, děti dovedly řešit drobné problémové situace. Uměly přiměřeně svému věku vyjádřit požadavky a potřeby, slovní zásoba byla odpovídající. Děti měly dostatek času pro hru, dokázaly si ji zorganizovat a promítat do ní své zkušenosti. Rozvoj jednotlivých dětí přijatých ke vzdělávání škola podchycuje diagnostickými listy, které učitelky využívají zejména v závěru školního roku ke zhodnocení vzdělávacího pokroku jednotlivých dětí. Evaluace ŠVP vzhledem

k funkčnosti, efektivitě podtémat a podmínek vzdělávání je prováděna jednou za tři roky. Vyhodnocování podtémat třídních vzdělávacích programů a splnění jejich cílů učitelky provádějí verbálně, stejným způsobem si předávají praktické zkušenosti. Tato praxe a nižší nabídka činností ve vztahu záměrů integrovaných bloků dostatečně nepřispívá k plnění cílů jednotlivých třídních vzdělávacích programů i ŠVP.

Škola spolupracuje se širokým okruhem vnějších partnerů včetně zřizovatele, což jí umožňuje zapojit děti a žáky do rozmanitých aktivit a efektivně tak podporovat rozvoj jejich znalostí a praktických dovedností.

Závěry

Hodnocení vývoje

- **Od poslední inspekční činnosti v roce 2011 došlo především ke zvýšení kvality materiálních podmínek. Škola pokračovala v obnově školního nábytku a učebních pomůcek, pořídila zabezpečovací zařízení.**
- **Mírný nárůst počtu dětí a žáků se odrazil v úpravě prostor školy a v jejich dispozičním řešení, které ne vždy vyhovuje podmínkám kvalitního průběhu vzdělávání – sociální zařízení MŠ, výdejny stravy, kabinety a třídy ZŠ.**

Silné stránky

Mateřská škola systematicky připravuje děti před nástupem do ZŠ na přechod do základního vzdělávání každodenním začleněním práce s didaktickým materiálem, grafomotorických cvičení, logopedické prevence, nácviku správného držení psacího náčinu pro prevenci grafomotorických obtíží a podporou samostatnosti.

Systematickou prací se ředitelce ve spolupráci s ostatními zaměstnanci daří vytvořit ve škole klima podporující efektivní průběh vzdělávání.

Škola spolupracuje se širokým okruhem vnějších partnerů včetně zřizovatele, což jí umožňuje zapojit děti a žáky do rozmanitých aktivit a účelně tak podporovat rozvoj jejich znalostí a praktických dovedností.

ŠD svými aktivitami cíleně podporuje tvořivost a kreativitu žáků, rozvíjí jejich sociální kompetence.

Slabé stránky

Dispoziční řešení prostor školy při současném počtu dětí a žáků se jeví jako omezující pro zvýšení kvality průběhu vzdělávání a organizace činností.

Pedagogové MŠ promýšlejí cíle vzdělávání, ale jejich realizaci se jim do průběhu výuky nedaří cílevědomě zakomponovat, a to zejména v oblasti experimentů, situačního a prožitkového učení.

Pedagogové školy poskytují minimální zpětnou vazbu dětem a žákům k plánování dalších vzdělávacích činností a k hodnocení jejich pokroků ve výuce tím, že sebehodnocení a vzájemné hodnocení zařazují jen ojediněle a na formální úrovni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Společně se zřizovatelem nadále řešit nedostačující prostorové možnosti školy.
- Efektivněji promýšlet cíle vzdělávání pedagogy MŠ se zřetelem k záměrnému začlenění experimentů, situačního a prožitkového učení do výuky.
- Kvalitněji a častěji využívat sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí a žáků ke zlepšení zpětné vazby a k hodnocení jejich pokroku ve výuce.
- Pravidelně sledovat a korigovat správný způsob sezení dětí v průběhu vzdělávacích aktivit MŠ pro účinnější podporu jejich zdravého vývoje.
- Častějším zařazováním pohybových aktivit podporovat rozvoj pohybových dovedností dětí - zejména ve 2. třídě MŠ.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Opava-Suché Lazce - příspěvkové organizace, schválená usnesením Zastupitelstva Statutárního města Opava č. 641/27ZM 02 ze dne 16. 10. 2002, vydaná dne 16. 10. 2002, s účinností od 1. 1. 2003 (včetně změny ze dne 21. 11. 2004 a dodatku ze dne 20. 6. 2005)
2. Jmenování do funkce ředitelky školy schválené usnesením Rady Statutárního města Opava dne 19. 9. 2006, s účinností od 1. 10. 2006
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 9. 2016 (informativní)
4. Potvrzení o udělení výjimky z nejvyššího počtu dětí vydané dne 1. 9. 2014
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2014, aktualizace říjen 2016
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Čtyřlístek“ platný od 1. 9. 2015 do 31. 8. 2020
7. Školní vzdělávací program školní družiny, aktualizace říjen 2016
8. Koncepce rozvoje školy na kalendářní roky 2015 - 2019, leden 2015
9. Výroční zprávy o činnosti za školní rok 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
10. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2014, aktualizace říjen 2016
11. Školní řád mateřské školy ze dne 30. 8. 2016, s účinností od 1. 9. 2016
12. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2016, aktualizace říjen 2016
13. Třídní knihy ZŠ a MŠ vedené ve školním roce 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
14. Přehled výchovně vzdělávací práce vedený ve školním roce 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
15. Organizace školy 2016/2017 (mj. provozní řády, roční plán práce, DVPP, EVVO, dohledy, úvazky, kontrolní a hospitační činnost, výchovné poradenství, metodické sdružení, traumatologický plán, vlastní hodnocení školy, organizační schéma)

16. Školní matrika ZŠ, MŠ a ŠD vedená ve školním roce 2016/2017, stav k termínu inspekční činnosti
17. Rozvrh hodin podle tříd, I. pololetí, školní rok 2016/2017, k termínu inspekční činnosti
18. Pedagogické rady a provozní porady – zápisy z jednání vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
19. Školní preventivní strategie 2014-2018 ze dne 25. 8. 2014
20. Minimální preventivní program 2016/2017
21. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty DVPP, k termínu inspekční činnosti
22. Školská rada – zápisy z jednání vedené od roku 2012 k termínu inspekční činnosti
23. Třídní vzdělávací program 2015/2016 a 2016/2017, k termínu inspekční činnosti (4 dokumenty)
24. Docházky dětí ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017, k termínu inspekční činnosti
25. Poučení dětí o bezpečném chování v MŠ (v třídních knihách), k termínu inspekční činnosti
26. Hodnocení dítěte, výtvarné, pracovní a grafomotorické záznamy vedené ve školním roce 2016/2017, k termínu inspekční činnosti
27. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků předložená k termínu inspekční činnosti
28. Kniha úrazů dětí a žáků za školní rok 2015/2016 a 2016/2017, k termínu inspekční činnosti
29. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů na roky 2015 a 2016 a Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015
30. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2015
31. Hlavní kniha účetnictví – období 12/2015 a 9/2016
32. Smlouva o zajištění školního stravování mezi školou a Zařízením školního stravování Opava, Otická 24, příspěvková organizace ze dne 26. 8. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

Mgr. Eliška Birková, školní inspektorka

Mgr. Eliška Birková v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčíčová v. r.

V Ostravě 7. 11. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martina Škrobánková, ředitelka školy

Mgr. Martina Škrobánková v. r.

V Opavě-Suchých Lazcích 11. 11. 2016